

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SMART AKCELERÁTOR ZLÍNSKÉHO KRAJE

číslo projektu: CZ.02.2.69/0.0/0.0/15_004/0000298

ANALÝZA PODNIKAVOSTI STUDENTŮ UNIVERZITY TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

Únor 2017

Zpracovalo ©Technologické inovační centrum s.r.o.

OBSAH

1	INDEX POUŽITÝCH ZKRATEK	3
2	ÚVOD	4
3	METODIKA.....	5
4	CÍL ANALÝZY	6
5	UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ.....	7
6	OBEZNÁ ČÁST ANALÝZY.....	10
6.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O RESPONDENTECH	10
6.1.1	<i>Struktura respondentů dle pohlaví</i>	<i>10</i>
6.1.2	<i>Struktura respondentů dle fakult a ročníků</i>	<i>11</i>
6.1.3	<i>Struktura respondentů dle trvalého bydliště</i>	<i>13</i>
6.2	ZÁJEM STUDENTŮ O PODNIKÁNÍ	13
6.2.1	<i>Zkušenosti studentů s podnikáním</i>	<i>13</i>
6.2.2	<i>Zaměstnanec po dokončení VŠ.....</i>	<i>15</i>
6.2.3	<i>Zájem o podnikání v budoucnu.....</i>	<i>15</i>
6.2.4	<i>Podnikání ve Zlínském kraji</i>	<i>16</i>
6.2.5	<i>Oblasti podnikání nebo plánovaného podnikání</i>	<i>17</i>
6.2.6	<i>Bariéry pro start podnikání.....</i>	<i>18</i>
6.3	PODPORA PODNIKÁNÍ A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ ČR.....	19
6.3.1	<i>Využití nástroje podpory v podnikání</i>	<i>19</i>
6.3.2	<i>Podnikatelské prostředí ČR</i>	<i>20</i>
6.4	UTB A PODNIKÁNÍ.....	20
6.4.1	<i>Úroveň vzdělání na UTB pro budoucí podnikání.....</i>	<i>20</i>
6.4.2	<i>Předmět Základy podnikání I a II</i>	<i>21</i>
6.4.3	<i>Nový specializovaný obor na UTB zaměřený na podnikání</i>	<i>22</i>
6.4.4	<i>Podpůrné útvary (nejen) pro podnikání v rámci UTB.....</i>	<i>23</i>
7	SHRNUTÍ.....	24
8	NÁVRH OPATŘENÍ	25
9	SEZNAM GRAFŮ.....	26
10	SEZNAM TABULEK	27

1 INDEX POUŽITÝCH ZKRATEK

CTT	Centrum transferu technologií
EU	Evropská unie
FAI	Fakulta aplikované informatiky
FAME	Fakulta managementu a ekonomiky
FHS	Fakulta humanitních studií
FMK	Fakulta mediálních komunikací
FLKŘ	Fakulta logistiky a krizového řízení
FT	Fakulta technologická
ICT	Informační a komunikační technologie
OP	Operační program
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
TIC	Technologické inovační centrum s.r.o.
TT	Technologický transfer
UPPER	Centrum kreativních průmyslů a podnikání
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
VaVpl	Věda a výzkum pro inovace
VŠ	Vysoká škola
VTP	Vědeckotechnický park

2 ÚVOD

Na úrovni Evropské unie je téma podnikavosti řešeno již několik let. Zlepšení kreativity a podnikatelských schopností na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy je jedním z dlouhodobých úkolů, je to jeden ze čtyř cílů Strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020). V České republice zatím existuje pouze minimální podpora v rozvoji podnikavosti a výchova k podnikavosti nemá v systému českého školství dlouhodobou tradici. A to i přesto, že se dlouhou dobu – od prvního programovacího období 2006–2008 soustředí značná část finančních prostředků Evropské unie do vytváření systému podpory podnikání, ke kterému by měla výchova k tvořivosti a podnikavosti směřovat. Bohužel pro Českou republiku se jednalo a jedná spíše o „tvrdé“ investiční prostředky směřované na budování prostorových kapacit než na rozvoj služeb a na rozvoj vzdělávacího systému, ze kterého by potenciál pro podnikání měl být největší. V této oblasti vzdělávání jsou aktivity značně roztržštěné, nekoordinované a nenavazující na sebe v rámci prostupnosti vzdělávacího systému. Z odborných studií je prokázáno, že s výchovou k tvořivosti a podnikavosti je nutné začínat již v útlém věku dětí a postupně nabalovat na žáky a studenty rozšiřující se kompetence v této oblasti. Výchova ke kreativitě a podnikavosti není v českých školách zatím samostatným vyučovacím předmětem a mnozí pedagogové nemají potřebné schopnosti, znalosti, informace a podklady. K tomu, aby mohli vyučovat a rozvíjet podnikatelské dovednosti u svých žáků potřebují sami široké spektrum kompetencí, které se vztahují k tvořivosti a podnikavosti. Současně je nutné více provazovat vzdělávání systém již s existujícími kapacitami, vybudovanými na podporu podnikání a kreativity jako jsou např. podnikatelské inkubátory, huby, coworkingové centra apod. Zlínský kraj ve svých strategických dokumentech podporu vzdělávání v této oblasti i podporu podnikání má pevně zakotvenu. Současně Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně jako strategický nositel vzdělanosti a výzkumu v regionu si vytýčila cíl stát se podnikatelskou univerzitou a soustředí své síly na rozšíření, zkvalitnění a posílení vnitřních kapacit, na vytvoření systému vzdělávání a práce se studenty či na systém podpory start up projektů ve spolupráci s regionálními partnery. Cílem této analýzy je zjištění potenciálu zájmu studentů Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně o podnikání jako formu vlastní seberealizace a současně mapování bariér pro možné podnikání viděním studentů této vysoké školy.

3 METODIKA

Analýza podnikavosti studentů Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen analýza) byla provedena prostřednictvím dotazníkového šetření. Distribuci dotazníků zajistilo Technologické inovační centrum s.r.o. (dále jen TIC) ve spolupráci s Centrem pro podporu podnikání (dále jen CPP), které působí na Fakultě managementu a ekonomiky, s pomocí studentek Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen UTB). Dotazování proběhlo v prostorách UTB na přednáškách a seminářích napříč prvními a posledními ročníky všech fakult prezenčního studia – většinou to byly 2. ročníky magisterských programů, avšak u oborů, kde není k dispozici magisterský program, to byly 3. ročníky bakalářských programů. Sběr dat proběhl od 14. listopadu do 16. prosince 2016.

Vytvořený dotazník musel splňovat několik základních kritérií. Především musel být pro studenty srozumitelný a nesměl zabrat více než 10-15 minut včetně úvodního slova. V závislosti na těchto faktech byl vytvořen dotazník o 22 otázkách. V úvodu se objevilo 6 identifikačních otázek – z toho 5 uzavřených otázek a 1 otázka otevřená. Další otázky byly rozděleny do dílčích oblastí: vztah k podnikání, podnikatelské prostředí a podpora podnikání, Technologické inovační centrum s.r.o. a jeho podpora podnikání, UTB a podnikání. Celkově bylo vytvořeno 16 otázek, z toho 4 polouzavřené a 12 uzavřených otázek. K vybraným otázkám byly přidány doplňující podotázky, které více specifikovaly odpovědi. Tyto podotázky měly povahu otevřených otázek.

Do šetření se zapojilo celkem 739 respondentů. Data byla převedena do elektronické podoby do souboru Excel, a následně statisticky zpracována.

4 CÍL ANALÝZY

Cílem tohoto průzkumu je zjistit, jaký mají studenti postoj k podnikání, zda již při studiu podnikají či mají v budoucnu zájem podnikat.

Dalším motivem bylo zjistit, jakým způsobem studenti nahlíží na podnikatelské prostředí České republiky, zda znají nástroje podpory začínajícím podnikatelům ve Zlínském kraji, a co označují za největší bariéry při startu v podnikání.

5 UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně je dynamicky se rozvíjející vysokou školou, která poskytuje širokou nabídku studia humanitních, přírodovědných, technických i uměleckých oborů na šesti fakultách. Je centrem špičkové vědy a výzkumu v republikovém a v mnoha směrech i v mezinárodním měřítku. Počtem asi 9 200 studentů se UTB řadí ke středně velkým univerzitám v ČR.

UTB navazuje na dlouholetou tradici Fakulty technologické, která existovala ve Zlíně od roku 1969 a vychovala stovky vysokoškolsky vzdělaných odborníků. Pojmenována je po legendárním zakladateli obuvnické výroby ve Zlíně a světoznámém podnikateli Tomáši Baťovi (1876-1932).

Zájemcům o studium nabízí univerzita výběr z mnoha perspektivních studijních programů na šesti fakultách:

- Fakulta technologická (FT)
- Fakulta managementu a ekonomiky (FAME)
- Fakulta multimediálních komunikací (FMK)
- Fakulta aplikované informatiky (FAI)
- Fakulta humanitních studií (FHS)
- Fakulta logistiky a krizového řízení (FLKŘ)

Tabulka 1: Počet studentů UTB dle studijních oborů

Studijní program	Typ studia / Forma studia								Celkem
	Bakalářský		Magisterský		Navazující		Doktorský		
	Prezenční	Kombinovaná	Prezenční	Kombinovaná	Prezenční	Kombinovaná	Prezenční	Kombinovaná	
Fakulta technologická									1804
Chemie a technologie materiálů	215	73	0	0	49	27	44	25	433
Chemie a technologie potravin	312	163	0	0	56	117	20	19	687
Procesní inženýrství	273	179	0	0	87	119	9	17	684
Fakulta managementu a ekonomiky									2029
Hospodářská politika a správa	281	179	0	0	101	134	16	7	718
Ekonomika a management	415	116	0	0	202	291	38	37	1099
Systémové inženýrství a informatika	63	44	0	0	72	33	0	0	212
Fakulta multimediálních komunikací									1072
Mediální a komunikační studia	174	111	0	0	100	94	0	0	479
Výtvarná umění	266	1	0	0	100	0	13	31	411
Teorie a praxe audiovizuální tvorby	125	0	0	0	57	0	0	0	182
Fakulta aplikované informatiky									1383
B3902 Inženýrská informatika	474	253	0	0	224	303	56	73	1383
Fakulta humanitních studií									2116
Ošetrovatelství	149	122	0	0	0	0	0	0	271
Porodní asistence	73	0	0	0	0	0	0	0	73
Zdravotně sociální péče	55	50	0	0	0	0	0	0	105
Filologie	403	0	0	0	0	0	0	0	403
Specializace v pedagogice	286	526	0	0	29	329	0	0	1170
Učitelství pro základní školy	0	0	19	0	0	0	0	0	19
Pedagogika	0	0	0	0	64	0	4	7	75
Fakulta logistiky a krizového řízení									801
Ochrana obyvatelstva	188	76	0	0	0	0	0	0	264
Procesní inženýrství	133	269	0	0	0	0	0	0	402
Bezpečnost společnosti	75	0	0	0	60	0	0	0	135
Celoškolská pracoviště (studium mimo fakulty)									6
Materiálové vědy a inženýrství	0	0	0	0	0	0	3	1	4
Nanotechnologie a pokročilé materiály	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Celkem	3960	2162	19	0	1201	1447	204	218	9211

Zdroj: Vlastní zpracování dle UTB

V rámci výzkumné a vědecké infrastruktury UTB spravuje několik výzkumných jednotek a technologických parků:

Vědeckotechnický park (dále jen VTP) při UTB ve Zlíně poskytuje komplexní infrastrukturu pro podporu inovačního podnikání ve Zlínském kraji a jeho okolí. Svými službami podporuje inovační firmy, vědu, výzkum a vývoj. Je předním poskytovatelem široké nabídky služeb. Podnikatelům, inovačním firmám, vědeckým a výzkumným pracovníkům nabízí k pronájmu exkluzivní prostory. Vědeckotechnický park při UTB ve Zlíně je členem Společnosti vědeckotechnických parků ČR, z.s.

Centrum transferu technologií (dále jen CTT) vzniklo jako výstup z projektu „Vědeckotechnický park a centrum transferu technologií při UTB ve Zlíně“. Cílem projektu je vybudovat podmínky pro vytvoření účinných vazeb mezi výzkumnými týmy UTB ve Zlíně a aplikační sférou vedoucí k rozšíření a urychlení přenosu poznatků z výzkumných pracovišť do průmyslu. CTT poskytuje vědeckým pracovníkům univerzity a spolupracujícím firmám soubor profesio-

nálních služeb zaměřený zejména na oblast průmyslově-právní ochrany výsledků výzkumu a vývoje a zajištění jejich rychlého a efektivního přenosu do praxe.

Vědeckotechnický park při ICT (dále jen VTP při ICT) byl vybudován na oborové zaměření Fakulty aplikované informatiky UTB. Umožňuje zasídlení relevantních firem s převážnou činností v ICT a nabízí využití i ostatním součástí UTB. Cílem tohoto projektu je využít potenciálu vědecko-výzkumných schopností UTB ve Zlíně ke spolupráci s firmami, využít potenciálu studentů a absolventů, a podpořit jejich setrvání v regionu. Dalšími cíli jsou podpora TT a zabezpečení ochrany duševního vlastnictví a využít synergický efekt s dalšími projekty (OP VaVpl)

Centrum kreativních průmyslů a podnikání (UPPER) je inkubátor, který slouží pro studenty či čerstvé absolventy především z UTB, jako startovací prostor v podnikatelské činnosti ve spolupráci s aktivní komunitou. Zaměřuje se na projekty z oblasti kreativních průmyslů designového, uměleckého, audiovizuálního, architektonického či marketingového charakteru. Vede k networkingu, pomáhá nastartovat fungující společenství a usnadňuje výměnu znalostí.

Technologické inovační centrum s.r.o. je společnost zřízená univerzitou a Zlínským krajem, jejímž hlavním cílem je vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj inovačních firem, pro využívání výsledků výzkumu a vývoje v podnikatelské praxi s důrazem na high-tech technologie a pro rozvíjení nových oborů, technologií a služeb. Důležitá je i jeho role při vytváření nástrojů podpory inovačních aktivit, které umožní stimulovat ekonomický růst a prosperitu regionu, zvýší konkurenceschopnost místních firem a přispějí ke vzniku a udržení vysoce kvalifikovaných pracovních míst.

6 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY

Obecná část je tvořena čtyřmi základními oblastmi, stejným způsobem, jakým byl vytvořen dotazník pro studenty. První část je zaměřena na základní informace o respondentech, druhá část popisuje zájem studentů o podnikání, třetí část je zaměřena na podporu v podnikání a podnikatelské prostředí v ČR. Poslední část se zabývá hodnocení úrovně UTB a znalostí podpůrných útvarů v rámci UTB.

6.1 Základní informace o respondentech

V rámci výzkumu bylo osloveno 739 respondentů, všichni respondenti se do šetření zapojili, byla tedy zajištěna 100 % návratnost dotazníků.

Tabulka 2: Počet studentů a respondentů dle jednotlivých fakult a stupně prezenční formy studia

Fakulta	Prezenční forma studia							
	Počet studentů				Počet respondentů			
	Bakalářský	Magisterský	Doktorský	Celkem	Bakalářský	Magisterský	Celkem	% vzorek
FT	800	192	134	992	87	28	115	11,59
FAME	759	375	98	1134	202	26	228	20,11
FMK	565	257	44	822	111	0	111	13,50
FAI	474	224	129	698	75	61	136	19,48
FHS	966	112	7	1078	96	28	124	11,50
FLKŘ	396	60	0	456	25	0	25	5,48
Celoškolská pracoviště	0	0	6	6	0	0	0	0,00
Celkem Prezenční forma	3960	1220	204	5384	596	143	739	13,73
Celkem UTB	6122	2667	422	9211	596	143	739	8,02

Zdroj: Vlastní zpracování dle UTB

Celkový vzorek respondentů k celkovému počtu studentů studujících prezenční formu studia činil 13,73 %, k celkovému počtu studentů UTB 8,02 %.

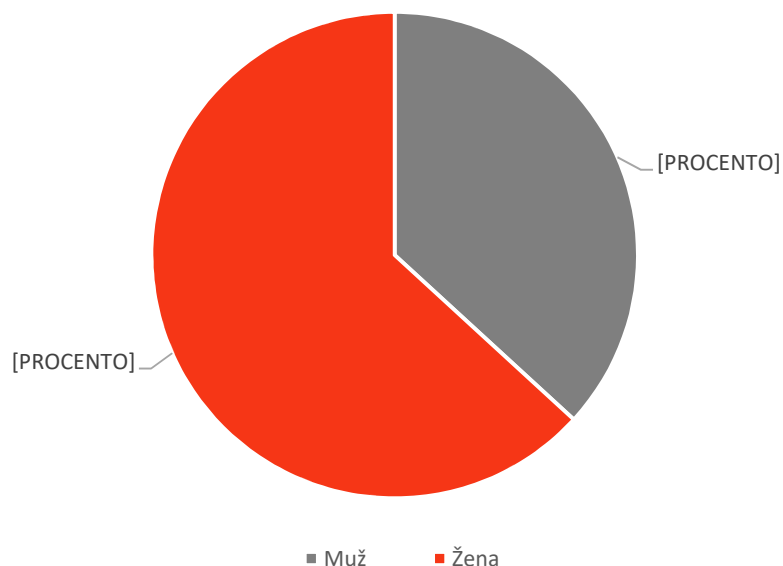
6.1.1 Struktura respondentů dle pohlaví

Z celkového počtu 739 respondentů se dotazníkového šetření zúčastnilo více žen (467), což představuje 63 %. Podíl mužů byl výrazně nižší (37 %), tedy 272 respondentů.

Tabulka 3 - Struktura respondentů dle pohlaví

Počet	Muž	Žena	Celkem
Absolutně	272	467	739
%	37	63	100

Graf 1 – Podíl respondentů dle pohlaví

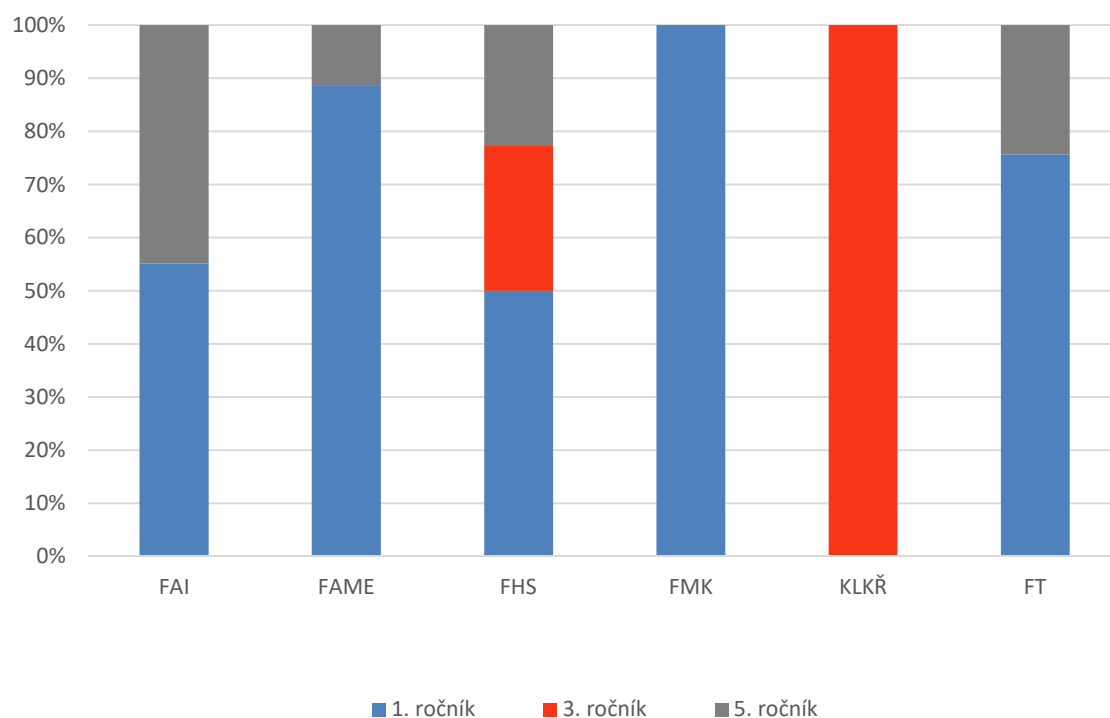
6.1.2 Struktura respondentů dle fakult a ročníků

V šetření byli zastoupeni studenti všech šesti fakult (FAME, FAI, FHS, FMK, FLKŘ a FT). Téměř jednu třetinu dotazníku vyplnili studenti z Fakulty ekonomiky a managementu, studenti z Fakulty aplikované informatiky byli v zastoupení z 18,6 %, studenti z Fakulty humanitních studií se na průzkumu podíleli z 16,8 %. Necelé tři čtvrtiny respondentů byli studenti 1. ročníků bakalářského programu, studenti 2. ročníků magisterského programu se zúčastnili z 19,4 %, a studenti 3. ročníků bakalářského programu pouze z 8 %. Všichni studenti navštěvují prezenční formu studia.

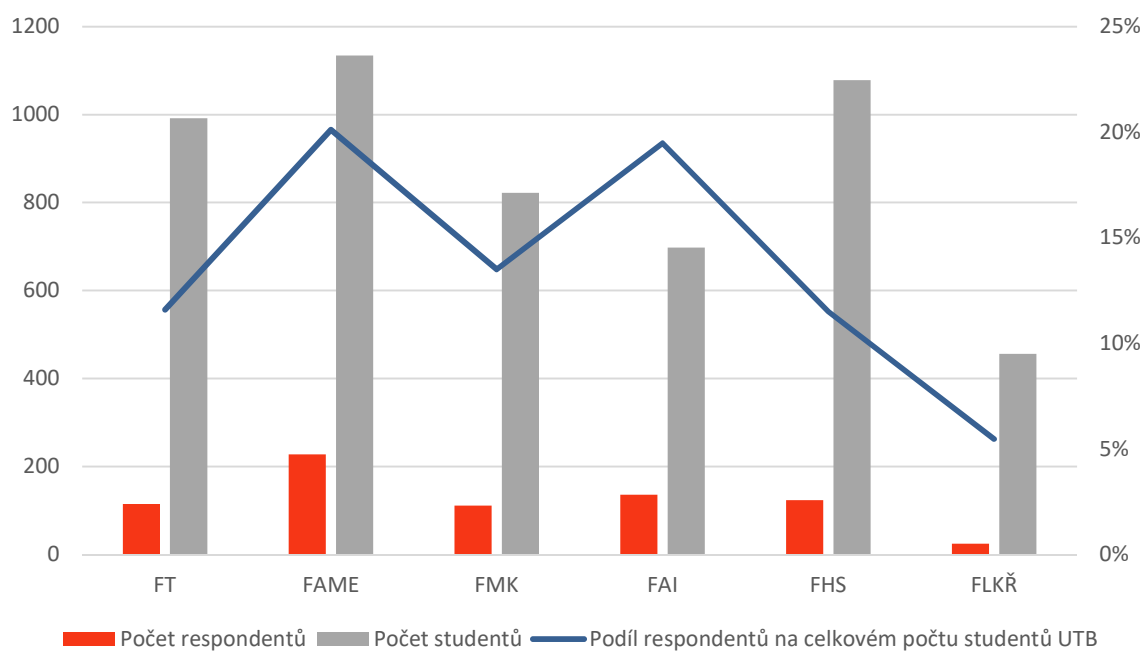
Tabulka 4 – Struktura respondentů dle fakult a ročníků

Fakulta	1. ročník	3. ročník	5. ročník	Celkem absolutně	Celkem v %
FAI	75	0	61	136	18,4
FAME	202	0	26	228	30,9
FHS	62	34	28	124	16,8
FMK	111	0	0	111	15,0
KLKŘ	0	25	0	25	3,4
FT	87	0	28	115	15,6
Celkem absolutně	537	59	143	739	100
Celkem v %	72,7	8,0	19,3	100	

Graf 2 – Podíl respondentů dle ročníku na jednotlivých fakultách UTB

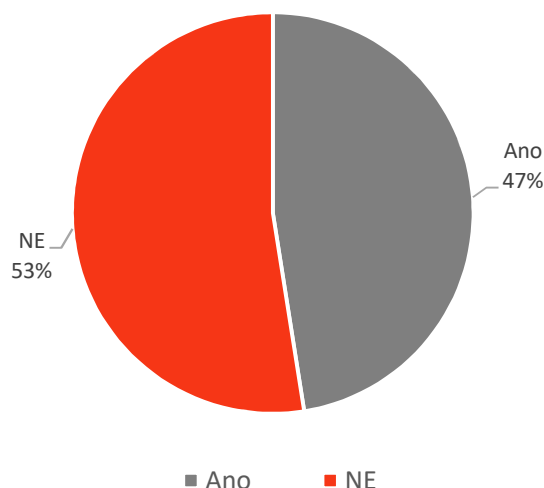
Graf 3 – Počet studentů UTB a počet respondentů dle fakult

6.1.3 Struktura respondentů dle trvalého bydliště

Z celkového počtu 739 studentů více než polovina (388) má trvalé bydliště mimo Zlínský kraj (53 %). Studentů, kteří mají trvalé bydliště ve Zlínském kraji, je o 37 méně (351 studentů), což představuje 47 % respondentů. Trvalé bydliště mimo Zlínský kraj nebylo sledováno.

Graf 4– Podíl respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlínském kraji a mimo něj

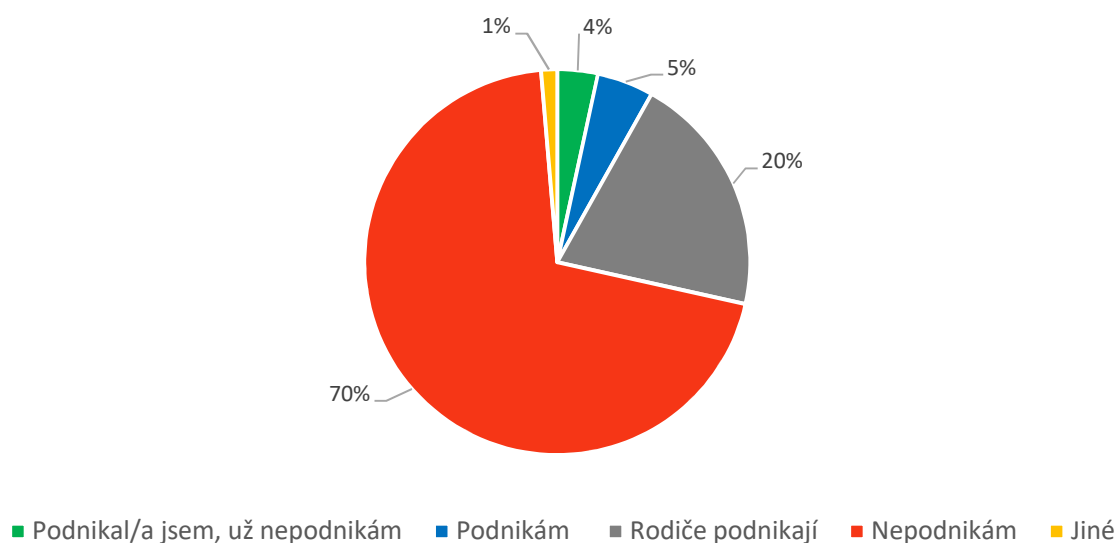

6.2 Zájem studentů o podnikání

6.2.1 Zkušenosti studentů s podnikáním

Z grafu uvedeného níže můžeme vidět, že 5 % respondentů v současnosti podniká. 70 % studentů uvedlo, že nepodniká a nemá žádné jiné zkušenosti s podnikáním, 20 % studentů se s podnikáním setkalo alespoň prostřednictvím svých rodičů, kteří podnikají. Přesně 4 % respondentů v minulosti podnikalo, již nepodnikají.

Graf 5 – Zkušenosti studentů s podnikáním

Studenti, kteří podnikají jsou v menšinovém zastoupení (5 %), což z celkového počtu 739 respondentů, odpovídá 35 studentům. Všichni podnikající studenti navštěvují teprve 1. ročník bakalářského programu. Nejvíce studentů podniká jako OSVČ (29), čtyři studenti jsou členy neziskové organizace či nadace, jejichž činností je většinou sociální podnikání, a dva studenti jsou společníci v obchodní společnosti.

Tabulka 5: Zájem studentů o podnikání dle jednotlivých fakult

	Podnikám	Mám zájem podnikat	Nemám zájem podnikat
FAME	11	146	70
FHS	2	48	72
FMK	5	98	11
FAI	14	52	78
FT	3	53	61
FLKŘ	0	9	16
Celkem	35	406	308

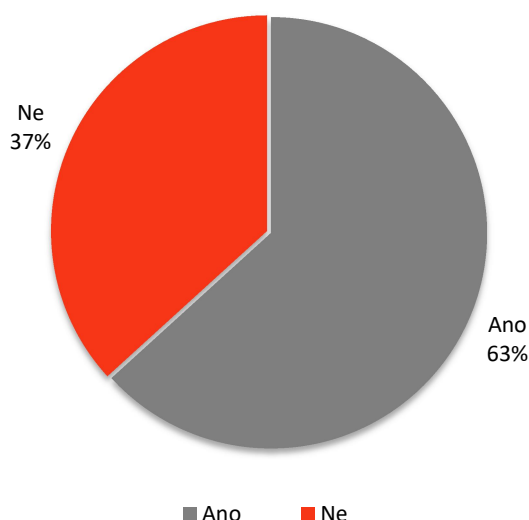
Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že nejvíce podnikajících studentů navštěvuje Fakultu aplikované informatiky (14) a Fakultu managementu a ekonomiky (11). Z celkového počtu 739 studentů do budoucna uvažuje podnikat přes 54 %, což představuje 406 studentů. Největší zájem o podnikání projeví studenti FAME a FMK.

6.2.2 Zaměstnanec po dokončení VŠ

Zajímavou informací je, zda se studenti po dokončení vysoké školy chtějí stát zaměstnanci. 63 % studentů chce být zaměstnancem, jelikož nemají zájem o podnikání, nechtějí mít velkou zodpovědnost nebo nemají dobrý nápad na podnikatelský záměr. 37 % respondentů se naopak zaměstnancem stát nechce, chtějí být pány svého času, v podnikání mají vidinu větší volnosti a možnosti dosahu vyšších zisků.

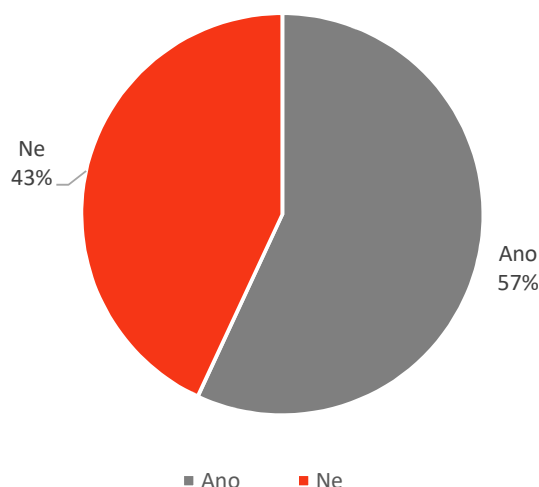
Graf 6 – Zaměstnanec po dokončení VŠ

6.2.3 Zájem o podnikání v budoucnu

Další otázka směřovala na studenty, kteří v současnosti nepodnikají: Máte zájem v budoucnu podnikat? 57 % studentů odpovědělo pozitivně, tedy projevili zájem o podnikání. 43 % nemá zájem o podnikání, ani po ukončení studia o něm neuvažují.

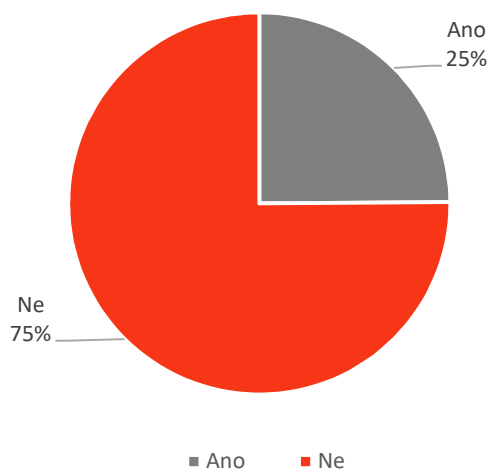
Graf 7 – Zájem o podnikání v budoucnu

6.2.4 Podnikání ve Zlínském kraji

Pouze 25 % studentů podniká nebo uvažuje o podnikání ve Zlínském kraji. Z 95 studentů 34 (35 %) chce podnikat v kraji kvůli blízkosti svého bydliště, téměř 15 % respondentů vidí ve Zlínském kraji dobrý potenciál a spoustu možností pro start podnikání, a téměř 12 % respondentů v kraji se chystá převzít rodinnou firmu. 75 % respondentů, což představuje 540 studentů, nemá zájem podnikat ve Zlínském kraji. Z těchto studentů zamýšlí přes 62 % podnikat v místě svého bydliště. 12 % respondentů v kraji nevidí potenciál, nelíbí se jim město nebo si myslí, že Zlínský kraj je nezajímavý pro podnikání. 7,5 % studentů chce podnikat v zahraničí, a další 4,5 % má zájem podnikat ve větším městě, než je Zlín.

Graf 8 – Podnikání ve Zlínském kraji

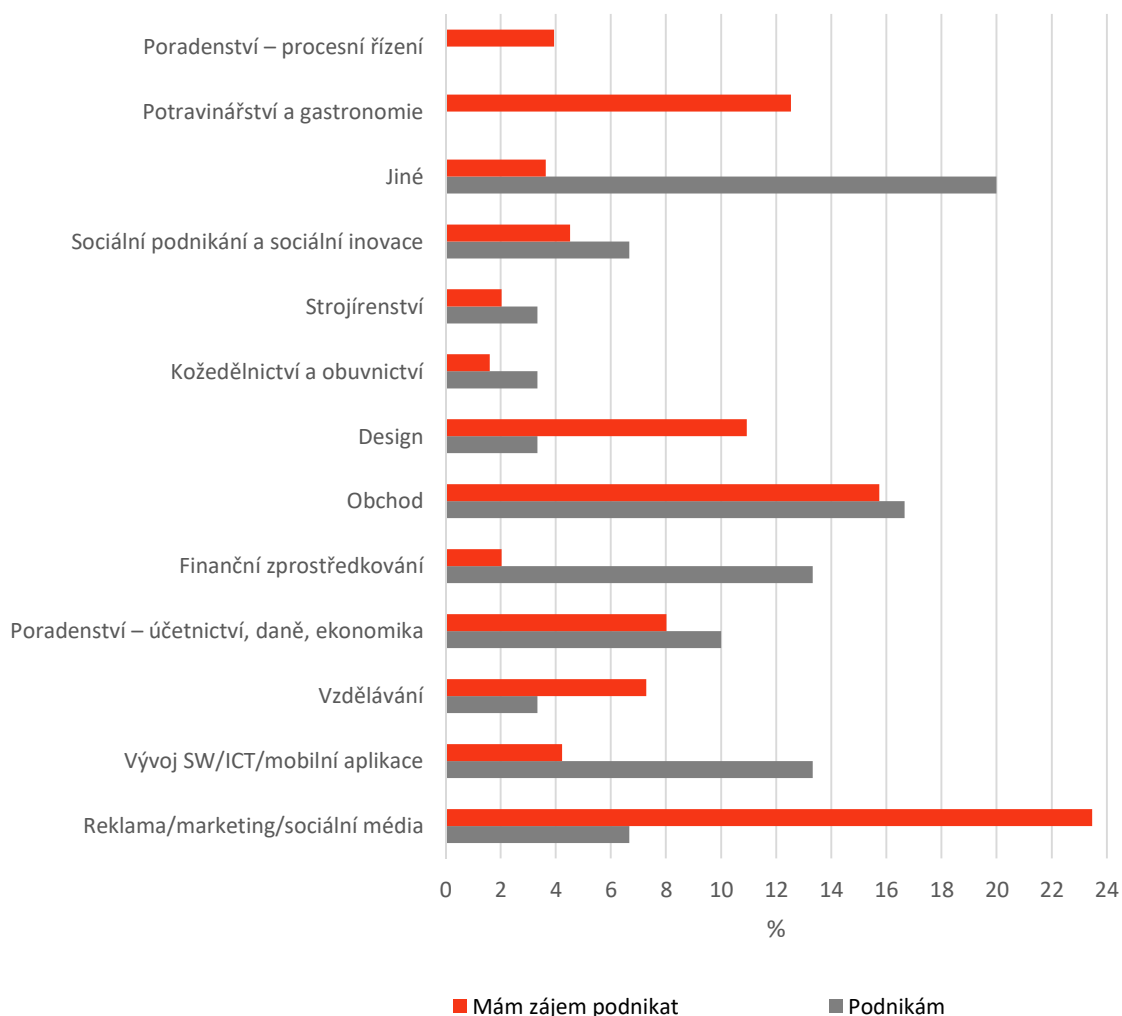
6.2.5 Oblasti podnikání nebo plánovaného podnikání

Ze 35 podnikajících studentů oblast podnikání vyplnilo 30 studentů, nejčastěji se však vyskytla odpověď jiný obor. 20 % studentů zvolilo tuto odpověď, pod kterou se skrývaly obory jako: digitální tisk, filmový průmysl, služby nebo stavebnictví. Téměř 17 % respondentů obchoduje, shodně ze 13,3 % se objevily obory Vývoj SW/ICT/mobilní aplikace a Finanční zprostředkování. Nejčastějším plánovaným oborem podnikání je Reklama/marketing/sociální média. O tomto oboru zamýšlí 166 studentů, což odpovídá 23,47 % z respondentů uvažujících o podnikání. Přes 15,7 % studentů plánuje obchodovat, více než 12 % chce podnikat v Potravinářství a gastronomii. 11 % respondentů má zájem o obor Design, jsou to především studenti Fakulty multimediálních komunikací.

Tabulka 5 – Oblasti podnikání či plánovaného podnikání

Obor	Podnikám		Mám zájem podnikat	
	Absolutně	Podíl z podnikajících (v	Absolutně	Podíl ze zájemců o podnikání (v %)
Reklama/marketing/sociální	2	6,67	161	23,47
Vývoj SW/ICT/mobilní aplikace	4	13,33	29	4,23
Vzdělávání	1	3,33	50	7,29
Poradenství – účetnictví, daně, ekonomika	3	10,00	55	8,02
Finanční zprostředkování	4	13,33	14	2,04
Obchod	5	16,67	108	15,74
Design	1	3,33	75	10,93
Kožedělnictví a obuvnictví	1	3,33	11	1,60
Strojírenství	1	3,33	14	2,04
Sociální podnikání a sociální inovace	2	6,67	31	4,52
Jiné	6	20	25	3,64
Potravinářství a gastronomie	0	0,00	86	12,54
Poradenství – procesní řízení	0	0,00	27	3,94
Celkem	30	100	686	100

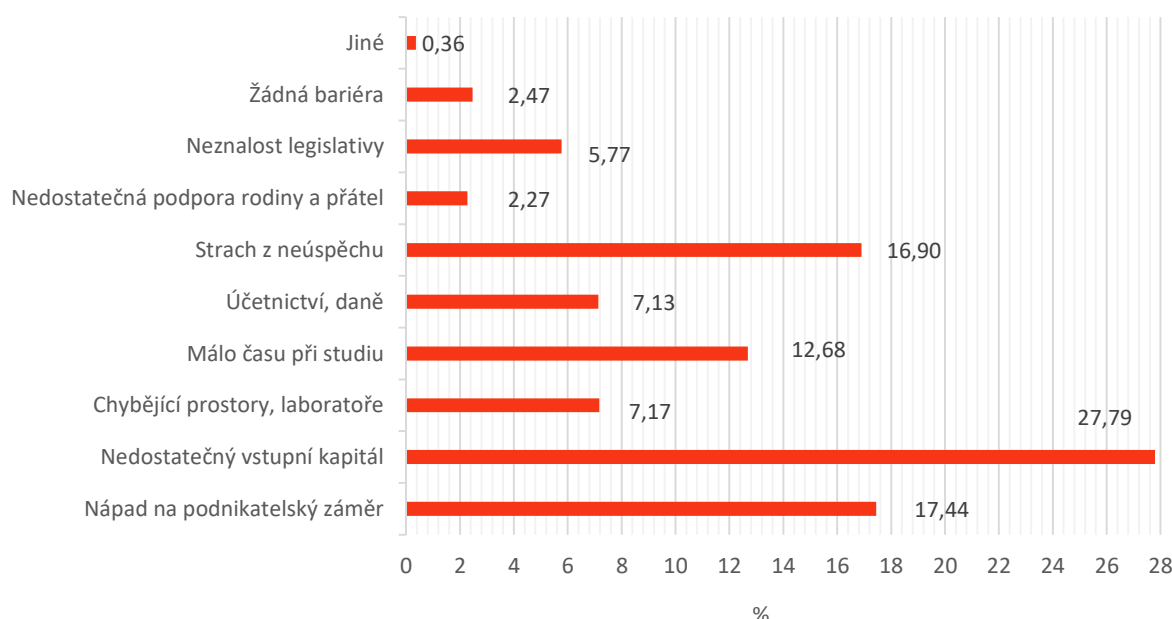
Graf 9 – Oblasti podnikání či plánovaného podnikání

6.2.6 Bariéry pro start podnikání

Největší překážkou pro start podnikání pro studenty je nedostatečný vstupní kapitál (27,78 %). Další bariérou je pro studenty nápad na vhodný podnikatelský záměr. 16,9 % studentů označuje jako velkou bariéru strach z neúspěchu. Nejmenším faktorem, který ovlivňuje studenty, zda začnou podnikat, je nedostatečná podpora rodiny a přátel, pouze 2,27 % studentů označilo tuto odpověď viz graf 10 níže.

Graf 10 – Bariéry pro start podnikání

6.3 Podpora podnikání a podnikatelské prostředí ČR

6.3.1 Využití nástroje podpory v podnikání

Oblast otázek, které se týkaly nástrojů podpory v podnikání, byla určena pro ty, kteří již podnikají nebo v minulosti podnikaly. Podporu v podnikání využilo 4,74 % respondentů z celkového počtu studentů, což odpovídá 35 studentům. Všichni tito studenti jsou zároveň ti, kteří podnikají, tzn. že nástroje podpory v podnikání využilo 100 % podnikajících studentů. Zbytek respondentů tuto otázku buď nevyplnili nebo označili odpověď: Nevyužil jsem podporu v podnikání.

Tabulka 6 – Využití nástroje podpory v podnikání

	Absolutně	% z podnikajících
Zvýhodněný nájem kanceláře	2	5,71
Zvýhodněný úvěr	3	8,57
Pomoc s přípravou podnikatelského plánu	4	11,43
Pravidelné konzultace v průběhu podnikání	5	14,29
Virtuální kancelář (umístění sídla)	3	8,57
Prezentace v katalogu začínajících firem	1	2,86
Web pro začínající podnikatele	3	8,57
Účast na školení, workshopech a networkingových akcích	11	31,43
Zprostředkování kontaktu na investora	2	5,71
Co-working	1	2,86
Celkem	35	100

Nejčastějším nástrojem podpory, který studenti využili, je účast na školení, workshopech a networkingových akcích. Tento nástroj využilo 31,34 % z podnikajících respondentů. Dále mladí podnikatelé také navštívili pravidelné konzultace v průběhu podnikání nebo využili pomoci s přípravou podnikatelského plánu. Všichni respondenti označili tyto nástroje podpory za užitečné.

6.3.2 Podnikatelské prostředí ČR

Z celku 739 respondentů 23,7 % odpovědělo na otázky ohledně podnikatelského prostředí České republiky. Studenti vnímají podnikatelské prostředí ČR za velmi byrokraticky postavené, s velkým konkurenčním bojem mezi firmami. Studenti ve více než 60 % souhlasí, že podnikatelé musí čelit neustálému zvyšování nákladů, což může mladé podnikatele ovlivnit při startu podnikání. Pro třetinu studentů je podnikatelské prostředí v zahraničí přívětivější než v ČR, druhá třetina si myslí opak a poslední třetina studentů nezná odpověď na tento výrok.

Tabulka 7 – Podnikatelské prostředí ČR

	Podnikatelské prostředí je velmi ovlivněno byrokracií v ČR		Podnikatelské prostředí se vyznačuje velkým konkurenčním bojem		Podnikatelé čelí neustálému zvyšování nákladů (zvyšování cen energií)		Podnikatelské prostředí v zahraničí je přívětivější pro start podnikání než ČR	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Zcela souhlasím	43	24,57	41	23,43	40	22,86	31	17,71
Spíše souhlasím	66	37,71	77	44,00	70	40,00	19	10,86
Nevím	53	30,29	33	18,86	40	22,86	65	37,14
Spíše nesouhlasím	9	5,14	23	13,14	20	11,43	51	29,14
Zcela nesouhlasím	4	2,29	1	0,57	5	2,86	9	5,14
Celkem	175	100	175	100	175	100	175	100

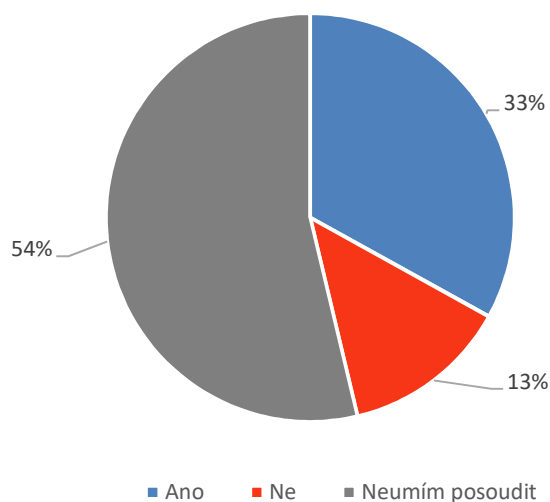
6.4 UTB a podnikání

6.4.1 Úroveň vzdělání na UTB pro budoucí podnikání

Dle webových stránek UTB je jednou z vizí UTB stát se podnikatelskou univerzitou, a tak byli studenti dotazováni, zda považují úroveň vzdělání pro budoucí podnikání jako dostačující. Více než polovina studentů nedokázala kvalitu posoudit. 235 studentů se domnívá, že univer-

zita splňuje jejich požadavky na vzdělání v této oblasti. Pouze 13 % studentů nesouhlasí, a potřebná úroveň vzdělání jim na univerzitě chybí, nejvíce to byli studenti Fakulty managementu a ekonomiky a Fakulty aplikované informatiky.

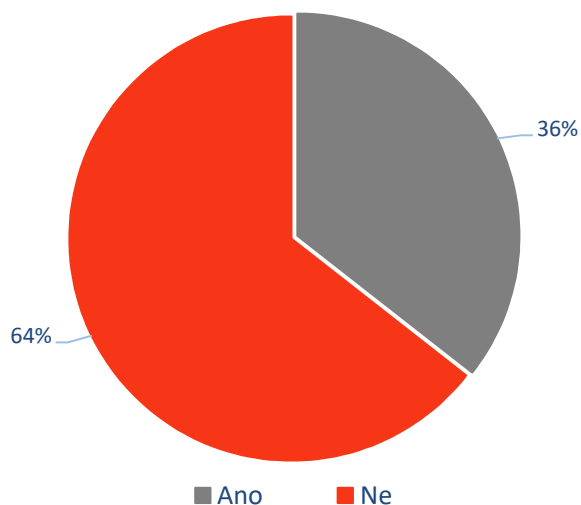
Graf 11 – Dostatečná úroveň vzdělání na UTB pro budoucí podnikání

6.4.2 Předmět Základy podnikání I a II

Fakulta managementu a ekonomiky v rámci své výuky realizuje semináře Základy podnikání I pro studenty bakalářských programů a Základy podnikání II určené pro studenty magisterských programů. Vzhledem k faktu, že si tento kurz mohou zapsat pouze studenti FAME, odpovědi studentů ostatních fakult jsou tak irelevantní. 64 % ze studentů FAME tento předmět nezná, 36 % ano.

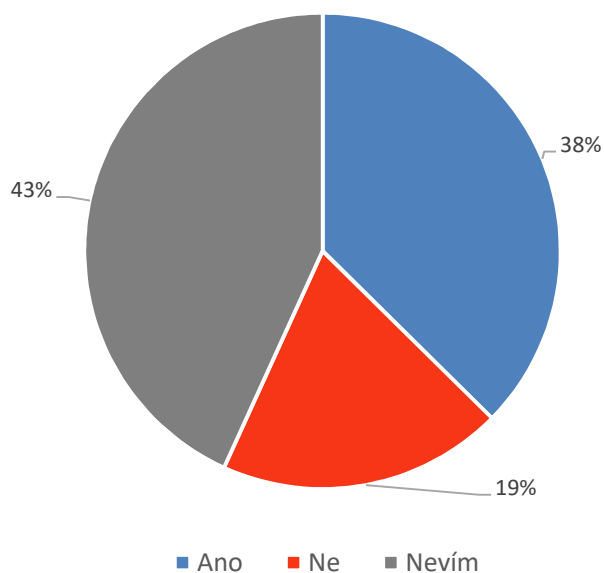
Graf 12 – Znalost studentů FAME předmětu Základy podnikání I a II

6.4.3 Nový specializovaný obor na UTB zaměřený na podnikání

Více než 37 % studentů UTB by uvítali zcela nový obor, který by se zabýval podnikáním. 19,39 % studentů o nový obor nejeví zájem, a více než 43 % neví, zda by nového specializovaného oboru využili viz graf níže.

Graf 13 – Zcela nový obor na UTB zaměřený na podnikání

6.4.4 Podpůrné útvary (nejen) pro podnikání v rámci UTB

Tabulka 8: Znalost podpůrných útvarů (nejen) pro podnikání v rámci UTB

	UPPER		VTP při ICT		VTP při UTB		CTT		TIC	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Ano	156	21,94	170	23,91	211	30,01	57	8,03	95	12,89
Ne	555	78,06	541	76,09	492	69,99	653	91,97	642	87,11
Celkem	711	100	711	100	703	100	710	100	737	100

Z výše uvedené tabulky můžeme jasně vyčíst, že studenti ve valné většině podpůrné útvary nejen pro podnikání neznají. O UPPERu ví necelých 22 % studentů, o Vědeckotechnickém parku při ICT téměř 24 %, a nejznámější je pro studenty Vědeckotechnický park při UTB (30,11 %). Necelých 13 % zná aktivity TICu. Jen 8 % respondentů zná Centrum transferu technologií.

7 SHRNUTÍ

Výzkumu, jehož realizátorem bylo Technologické inovační centrum s.r.o., se zúčastnilo 739 respondentů. Všichni respondenti v současné době studují na Univerzitě Tomáš Bati ve Zlíně. Do analýzy se zapojilo 37 % mužů a 63 % žen a věkové rozpětí respondentů se pohybuje od 19 do 25 let. Do výzkumu byli zapojeni studenti všech šesti fakult UTB (FAI, FAME, FT, FLKŘ, FMK a FHS) pouze prezenční formy studia. Více než polovina studentů UTB nemá trvalé bydliště ve Zlínském kraji.

Průzkum podnikavosti studentů UTB byl zaměřen na zjištění podílu studentů, kteří již při studiu podnikají a na druhou skupinu studentů – na ty, co plánují v budoucnu podnikat.

Díky dotazníkovému šetření bylo zmapováno, že v současnosti podniká 5 % studentů ze sledovaného vzorku. Mezi podnikajícími je více mužů (80 %) než žen (20 %). Nejvíce podnikajících studentů je z Fakulty aplikované informatiky (40 %), dále pak vynikají studenti z Fakulty managementu a ekonomiky (31,4 %). Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 100 % podnikajících studentů využilo některý z nabízených nástrojů podpory podnikání a hodnotí tyto nástroje pozitivně. Nicméně je nutné konstatovat, že studenti, kteří v současnosti nepodnikají, tyto nástroje podpory neznají.

57 % studentů má v budoucnu zájem podnikat, což lze zhodnotit jako pozitivní výstup analýzy. Nejčastěji v oblasti reklama/marketing/sociální média, a více než 15 % studentů plánuje obchodovat. Dalšími oblastmi, o které studenti projevili zájem, jsou potravinářství a gastronomie a design. Mladí zájemci o podnikání uvedli jako největší překážku pro začátek jejich byznysu nedostatečný vstupní kapitál. Ten trápí více téměř 28 % studentů, jako další bariéru studenti označili dobrý nápad na podnikatelský záměr a v neposlední řadě strach z neúspěchu.

Závěrem lze konstatovat, že na UTB je mezi studenty potenciál podnikat.

8 NÁVRH OPATŘENÍ

Na základě analýzy byly zformulovány následující návrhy opatření:

1. Implementovat a rozvíjet systém skautingu na UTB.
2. Realizovat předmět Základy podnikání I a II celouniverzitně a maximálně využít široký potenciál studijních oborů na UTB při vytváření studentských podnikatelských týmů.
3. Zlepšit marketing podpůrných nástrojů směrem k cílové skupině.
 - Využít předmět Základy podnikání I a II jako jeden z nástrojů marketingu.
 - Zvýšit mezi studenty povědomí o poradenských aktivitách zaměřených na podporu podnikání standardními informačními kanály a připravit nové formy komunikace s cílem aktivace cílové skupiny.
 - Zvýšit povědomí o činnosti kontaktního centra pro rizikový kapitál, které funguje v Technologickém inovačním centru.
4. Pokračovat v realizaci podpůrných nástrojů zejm. realizovat workshopy, networkingové akce, akcelerační programy, zajistit fungování podnikatelských inkubátorů apod., rozvíjet tyto aktivity a vyvíjet nové podpůrné nástroje s ohledem na nové trendy v podpoře Start up a začínajících firem.
5. Zvýšit poradenské kapacity v oblasti legislativy a soustředit se při výuce obchodního práva na praktické příklady v tématech související s přípravou a zahájení podnikání.
6. Vytvořit finanční nástroj podpory pro začínající podnikatele.

9 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Podíl respondentů dle pohlaví

Graf 2 – Podíl respondentů dle ročníku na jednotlivých fakultách UTB

Graf 3 – Počet studentů UTB a počet respondentů dle fakult

Graf 4 – Podíl respondentů s trvalým bydlištěm ve Zlínském kraji a mimo něj

Graf 5 – Zkušenosti studentů s podnikáním

Graf 6 – Chcete být zaměstnancem?

Graf 7 – Zájem o podnikání v budoucnu

Graf 8 – Podnikání ve Zlínském kraji

Graf 9 – Oblasti podnikání či plánovaného podnikání

Graf 10 – Bariéry pro start podnikání

Graf 15 – Dostatečná úroveň vzdělání na UTB pro budoucí podnikání

Graf 12 – Znalost předmětu Základy podnikání I a II

Graf 13 – Zcela nový obor na UTB zaměřený na podnikání

10 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počet studentů UTB dle studijních oborů

Tabulka 2 - Počet studentů a respondentů dle jednotlivých fakult a stupně prezenční formy studia

Tabulka 3 - Struktura respondentů dle pohlaví

Tabulka 4 – Struktura respondentů dle fakult a ročníků

Tabulka 5 – Oblasti podnikání či plánovaného podnikání

Tabulka 6 – Využité nástroje podpory v podnikání

Tabulka 7 – Podnikatelské prostředí ČR

Tabulka 8 – Znalost podpůrných útvarů (nejen) pro podnikání v rámci UTB